

Η ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ενοικιάζονται εργαζόμενοι - τιμές λογικές

NTINA ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Καθημερινή, 3-8-2008, άρθρο ελαφρώς διασκευασμένο

Είναι οι «όμηροι» του διπλανού γραφείου. Τριαντάρηδες στην πλειονότητα τους, «εξέχοντα μέλη» της γενιάς των 700 ευρώ, δουλεύουν σκληρά, σε συνθήκες εξευτελιστικές, εισπράττοντας για μπόνους αβεβαιότητα, φόβο, απαξία. Στη χώρα μας ξεπερνούν ήδη τους 25.000, αν και είναι «αόρατοι» ακόμα στα μάτια των πολλών. Οι νοικιασμένοι εργαζόμενοι είναι αυτό ακριβώς που ονειρεύεται η «νέα εποχή» για όλους μας: επισφαλείς*, ανασφαλείς και αναλώσιμοι. Σήμερα μιλούν στο ΕΨΙΛΟΝ για τη ζωή μέσα και έξω από το γραφείο, κρύβοντας τα πρόσωπα τους - για ενόητους λόγους.

Η νοικιασμένη εργασία είναι η πιο ραγδαία αναπτυσσόμενη μορφή απασχόλησης της τελευταίας 20ετίας. Στην Ελλάδα μόνο σε δύο τράπεζες του ευρύτερου δημόσιου ενδιαφέροντος εργάζονται, σύμφωνα με πληροφορίες, πάνω από 5.000 «ενοικιαζόμενοι», ενώ συνολικά σε όλη τη χώρα αυτοί ξεπερνούν τις 25.000. Στα τρόφιμα, στις κατασκευές, στα ορυχεία, στα γραφεία και σε ΔΕΚΟ ακριβώς δίπλα μας υπάρχουν συνάδελφοι που κάνουν την ίδια δουλειά σε συνθήκες σύγχρονης δουλειάς. Το 2001 η κυβέρνηση επέτρεψε την ενοικίαση εργαζομένων. Οι εταιρείες ενοικίασης ξεφύτρωσαν σα μανιτάρια. Σήμερα, είναι πάνω από 10 οι εταιρείες που πουλάνε τους πάντες: από καθαρίστριες μέχρι διευθυντές.

Ο μύθος τους θέλει νέους, ανειδίκευτους, χαμηλού επαγγελματικού προφίλ. Στην πραγματικότητα είναι άνθρωποι όλων των ηλικιών, εξειδικευμένοι, με τουλάχιστον ένα πτυχίο. Ένας στους 4 Ευρωπαίους δεν εργάζεται αλλά «απασχολείται» με συνθήκες που θυμίζουν περισσότερο το Λονδίνο του Μαρξ παρά το 2008: ατελείωτες ώρες, καθόλου υπερωρίες, κανένα επίδομα, καμία ασφάλεια. Οι νοικιασμένοι δεν μπορούν καν να συνδικαλιζούνται. Ούτε λόγος για επίδομα Η/Υ κι ας εργάζεσαι σε Η/Υ. Ούτε λόγος για επίδομα ακουστικών κι ας εργάζεσαι σε τηλεφωνικό κέντρο. Ούτε λόγος για επίδομα βάρδιας κι ας δουλεύεις με βάρδιες. Όσο για τα μπόνους παραγωγικότητας, αυτά τα παίρνουν "άλλοι". Κι ο διπλανός σου σχολάζει μισή ώρα νωρίτερα κάθε μέρα...

Πάνω από όλα το να είσαι νοικιασμένος σημαίνει ότι αύριο το πρωί μπορεί να απολυθείς, χωρίς καμία αποζημίωση μόνο και μόνο γιατί η φάτσα σου δεν αρέσει στο αφεντικό. Πόσο μάλλον αν το καταγγείλεις δημόσια. Όλες οι έρευνες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια αποδεικνύουν πως οι νοικιασμένοι είναι εργαζόμενοι δεύτερης ταχύτητας και σαφέστατα δεν εξελίσσονται, δεν μετεκπαιδεύονται, υφίστανται βία στο χώρο εργασίας. Το χειρότερο όλων

Έχετε πολλές άγνωστες λέξεις; Κι εγώ! Άμεσος εργοδότης είναι η Εταιρεία Προσωρινής Απασχόλησης (ΕΠΑ) που προσλαμβάνει και πληρώνει. Όμως, ο εργαζόμενος παρέχει την εργασία του σε μια δεύτερη επιχείρηση, τη «χρήστρια επιχείρηση» (μην ανατριχιάζετε - χρησιμοποιώ κατά λέξη την ορολογία). Η ΕΠΑ παραχωρεί τον εργαζόμενο στη χρήστια επιχείρηση έναντι αμοιβής, με βάση σύμβαση του εμπορικού δικαίου (ναι, εξακολουθώ να αναφέρομαι σε ανθρώπους). Ο εργαζόμενος υπάγεται στο εργασιακό καθεστώς της δανείζουσας επιχείρησης. Έτσι, η χρήστια επιχείρηση αποφεύγει τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την εργοδοτική ιδιότητα: δεν πληρώνει αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης και... παρακάμπτονται οι νόμιμες αποδοχές και όροι εργασίας. Η σύμβαση εργασίας μεταξύ εργαζόμενου - ΕΠΑ συνήθως είναι πολύ περιορισμένης χρονικής διάρκειας. Όπως εξηγεί η Σοφία Λουπασάκη του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, «με τον τρόπο αυτό η χρήστια επιχείρηση καλύπτει ανάγκες χωρίς να προσλαμβάνει προσωπικό μειώνοντας έτσι τις δαπάνες, ενώ η ΕΠΑ εισπράττει από τη χρήστια επιχείρηση τη συμφωνημένη αμοιβή, χωρίς να έχει την υποχρέωση στη συνέχεια να αναζητήσει εργασία για τον εργαζόμενο ή να του καταβάλει μισθό στο διάστημα μεταξύ δυο αποστολών».

* αβέβαιος, επικίνδυνος

είναι, όπως σημειώνουν οι ερευνητές, πως υπάρχει ένας δείκτης που δεν είναι μετρήσιμος: ο φόβος και η αγωνία τους.

Κι άλλος ένας, θα πρόσθετα: η ντροπή. «Ξέρεις τι είναι να έχω φτάσει 30 χρόνων, να ζω ακόμα με τους γονείς μου και να μην μπορώ να δώσω ούτε 400 ευρώ για το σπίτι; Κι αυτό δεν φαίνεται να τελειώνει πουθενά». Ο Άγγελος δουλεύει ως νοικιασμένος εδώ και μία 5ετία. Στην αρχή πίστευε πως κάνει ένα καλό ξεκίνημα, πως επιτέλους θα έχει κάτι να συμπληρώσει στο κουτάκι «προϋπηρεσία» του βιογραφικού του. «Ουδέν μονιμότερο του προσωρινού. Στην τράπεζα όπου δουλεύω δουλεύουν από το 1998 ενοικιαζόμενοι, πρώτα μέσα από την εταιρεία intersis, μετά μέσα από την datarplan, μετά από την delta singular, έπειτα από την axion plan. Όλες αυτές οι εταιρείες ουσιαστικά συστήνονται προκειμένου η τράπεζα να μην τους προσλάβει η ίδια, να μην έχουν τα ίδια εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. **Εξαπατά** τους ανθρώπους μία τράπεζα η οποία βρίσκεται υπό κρατικό έλεγχο. Φαντάσου τι γίνεται αλλού».

Το εργασιακό τοπίο αναμένεται να έχει την ακόλουθη εικόνα μετά τις προωθούμενες αλλαγές: Ενίσχυση των ιδιωτικών ΟΑΕΔ, **ευχέρεια** δανεισμού εργαζομένων σε άλλες επιχειρήσεις, εργασία με το κομμάτι, υποχώρηση των κλαδικών μισθών υπέρ των ατομικών συμβάσεων. Άρα έχει δίκιο ο Γιώργος όταν μου λέει «οι φίλοι και οι γνωστοί που μαθαίνουν πως είμαι νοικιασμένος γουρλώνουν τα μάτια τους. Δεν ξέρουν καν τι είναι αυτό. Κάποιοι όταν το πρωτοακούν νομίζουν ότι κάνω κονσομασιόν. Παιδιά, εδώ που είμαι θα βρεθείτε σύντομα».

Ερωτήσεις:

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του άρθρου σε 100-120 λέξεις. (μον. 25)
2. Να δώσετε τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου:
ευχέρεια
εξειδικευμένοι
εξελίσσονται
ευνόητους
απολυθείς (μον. 10)
3. «*Η νοικιασμένη εργασία ... μέχρι διευθυντές*»: Να βρείτε τα δομικά στοιχεία της παραγράφου και να χαρακτηρίσετε τον τρόπο ανάπτυξης. (μον. 15)
4. Στη σύγχρονη εποχή πολλές αλλαγές συντελούνται στο χώρο της εργασίας, που δημιουργούν άγχος στους νέους (και όχι μόνο) σχετικά με την επαγγελματική τους αποκατάσταση. Σε μια γραπτή εισήγησή σας προς τη Βουλή των Εφήβων περιγράψτε σύντομα τις νέες αυτές συνθήκες και αναφερθείτε στο πώς κατά τη γνώμη σας πρέπει να αντιμετωπίσει την κατάσταση αυτή το άτομο και η πολιτεία (250 -300 λέξεις) (μον. 50)